

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000427

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-12-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Разінькова Міла Юріївна

2. Mila Razinkova

Кваліфікація: к.е.н., доцент

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.08

Назва наукової спеціальності: Гроші, фінанси і кредит

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-12-2024

Спеціальність за освітою: Фінанси

Місце роботи здобувача: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.893.01

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.73.15.05

Тема дисертації:

1. Управління зовнішнім боргом України в умовах турбулентності: методологія та практика
2. Ukraine's external debt management in the conditions of turbulence: methodology and practice.

Реферат:

1. Наукова новизна результатів дослідження полягає в розвитку теоретико-методологічних засад, розробленні науково-методичного підґрунтя та практичних рекомендацій щодо управління зовнішнім боргом України в умовах турбулентності. Найбільш вагомими результатами дослідження, що характеризуються науковою новизною, отримані особисто авторкою і виносяться на захист, полягають у наступному: вперше: – розроблено модель визначення впливу зовнішнього боргу на макроекономічний розвиток України із застосуванням методології VAR (Vector Autoregression), яка дозволяє враховувати взаємозв'язки між змінними та їхній взаємний вплив на прогностичні значення. Отримана система рівнянь дозволяє формувати якісні прогностичні оцінки, які підтверджують свою достовірність у ретроспективі, а сама модель може бути використана для розробки практичних заходів щодо політики управління державним боргом і прогнозування пов'язаних макроекономічних показників; – запропоновано науково-методичний підхід щодо коротко- та середньострокового прогнозування зовнішнього державного боргу, що базується на комплексному застосуванні трьох різних методик прогнозування: екстраполяції на основі лінії тренду, експоненціального

згладжування та ARMA-моделі. Запропонований підхід дозволяє комплексно оцінювати та прогнозувати динаміку зовнішнього державного боргу, що забезпечує нейтралізацію потенційних фінансових ризиків та сприяє забезпеченню фінансової стабільності в майбутньому; – обґрунтовано вплив зовнішнього боргу на макроекономічний розвиток країни на основі наступних показників: відношення боргу сектору загального державного управління до валового внутрішнього продукту (ВВП); обслуговування боргових зобов'язань у відсотках до загальної суми видатків державного бюджету; індексу споживчих цін; індексу реального ефективного обмінного курсу; прямих іноземних інвестицій; розміру імпорту та індексу політичної стабільності. Доведено наявність статистичної значимості причинних зв'язків із застосуванням тесту Грейнджера та побудовано прогнозу модель відношення державного боргу до ВВП на основі моделі ARIMA (Autoregressive Integrated Moving Average); – запропоновано створення Тимчасового органу управління та аудиту державного боргу (ТУАДБ), що надасть змогу вирішити нагальну потребу в ефективному контролі та управлінні державним боргом України в умовах надзвичайних ситуацій та кризових подій. Запропонований орган має забезпечити необхідну гнучкість, ефективність і транспарентність у прийнятті стратегічних рішень щодо управління борговими зобов'язаннями, враховуючи непередбачуваність та складність сучасних фінансових та економічних викликів; удосконалено: – науково-методичні засади розробки стратегії управління зовнішнім державним боргом щодо реалізації фіскальної та монетарної політики відносно стабільності рівня заборгованості і впровадження стратегічних заходів зменшення надмірного рівня державного боргу з фокусом на стратегічних орієнтирах його загального розміру, вартості обслуговування, формування оптимальної структури боргового портфелю за строками, ставками, валютами, особливостях впливу різних типів ризиків на спроможність уряду в досягненні цілей політики управління зовнішнім державним боргом, а також ідентифікації ключових проблем при розробці стратегії управління державним боргом з наслідками їх ігнорування; – науково-методичне підґрунтя проведення динамічного скринінгу зовнішнього державного боргу шляхом розробки інтегрованого підходу, що базується на статистичних методах, теорії ризиків та аналізі відповідних економічних індикаторів. Запропонований підхід забезпечує більш глибоке розуміння факторів, що впливають на зовнішній державний борг, та сприяє вчасному виявленню ризиків втрати фінансової стабільності та оперативній реакції на них; – науково-методичний підхід щодо вимірювання та оцінки зовнішнього боргового навантаження на економіку країни з метою оптимізації параметрів боргової політики України на сучасному етапі взаємодії з відповідними стейкхолдерами (міжнародними фінансовими організаціями (МФО), урядами провідних країн, галузевими фондами та ін.). Шляхом використання методу головних компонент доведено, що в умовах воєнного стану, швидкого зростання сукупного державного боргу, спаду економіки та високого рівня інфляції, Україна змушена активніше оперувати нетрадиційними інструментами управління зовнішнім боргом (пільгове кредитування, грантова чи фінансова допомога за програмами «зеленої відбудови» тощо) взамін традиційним (реструктуризація чи списання зовнішніх боргів);

2. The dissertation summarizes the theoretical and methodological bases of the external public debt management of the country. In particular, the conceptual foundations of the development of the external public debt management system are studied in detail, a bibliometric analysis of studies on the theory of external public debt management is carried out, and the priority policy directions of the State debt policy of Ukraine in the wartime and post-war periods are determined. Generalization of the approaches of scientists to the content characteristics of the concept of "management of the external public and publicly guaranteed debt of the country", which is proposed to be considered as an integral part of the system of ensuring the national security of the state. This includes a set of strategically planned measures, tools and methods implemented with a view of effective management of the external public and publicly guaranteed debt of the country, determination of its optimal structure, management of debt risks and achievement of sustainable economic development. The paper presents a structural and logical scheme for determining the place and role of external public debt management. This involves the systematization and generalization of relevant subsystems, principles, functions, objects, and subjects, as well as methods. The proposed approach will facilitate a more profound comprehension, investigation, and analysis of external public debt management processes. It will also allow for the consideration of potential threats posed by

military conflicts. Furthermore, it will contribute to the advancement of more effective strategies and policies for national security and economic development. The dissertation identifies trends in the development of the external public debt management theory that differ from already existing ones. This is achieved by combining bibliometric and analytical analyses, which employ the built-in tools of the Scopus and WoS databases, as well as specialized methods and tools, including VosViewer, Publish or Perish, Google Trends, and Google Books Ngram. Furthermore, a roadmap for wartime external public debt management is developed, based on international standards and initiatives analysis. This roadmap provides a comprehensive assessment of the debt situation, prioritization of debt obligations, developing debt restructuring strategies, and searching for external financial assistance. Additionally, it incorporates measures to ensure fiscal discipline and risk management, taking into account the distinctive challenges posed by martial law. The paper defines the place and role of Ukraine's external debt security within the national economic security system. A scientific and methodological toolkit based on Laffer's debt curve is developed to calculate the threshold for the external public debt to gross domestic product ratio index. This is one of the key macroeconomic indicators in accordance with the Maastricht criteria. The proposed scientific and methodological approach will facilitate the assessment of potential risks associated with external debt and its impact on the country's economy. The author has developed a scientific and methodological approach to assessing the external debt burden, which is based on a quantitative analysis of relevant indicators and the calculation of an integral indicator of external debt security that is derived from them. The proposed approach differs from existing methodologies in that it permits the examination of potential risks and sources of instability, thereby enhancing the objectivity and reliability of the resulting data. This is a crucial consideration for the formulation of effective strategies for managing external public debt and developing state economic policy.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0124U000099 0119U100056

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Разінькова М. Аналіз досліджень теорії управління зовнішнім державним боргом. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2022. № 2. Т.2. С.413–419
- 2. Разінькова М.Ю. Зовнішня боргова безпека в системі економічної безпеки держави. Актуальні проблеми економіки. №1 (247). 2022. С.88–94
- 3. Разінькова М. Методичні засади оцінки та інституційна роль органів управління зовнішнім державним боргом України. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2022. № 6. Т.2. С.400 –406
- 4. Разінькова М. Розробка стратегії управління зовнішнім державним боргом. Modeling the development of the economic systems. № 3. 2022. С.225–230
- 5. Разінькова М. Ю. Напрями підвищення транспарентності системи управління зовнішнім боргом. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. Вип. 35. 2022. С.534–550
- 6. Разінькова М.Ю. Особливості моніторингу та контролю ефективності управління зовнішньою борговою безпекою держави. Актуальні проблеми економіки. №8 (254). 2022. С.92–98
- 7. Разінькова М. Особливості розвитку системи управління зовнішнім державним боргом. Modeling the development of the economic systems. № 4. 2022. С.227–230

- 8. Разінькова М. Ю. Підхід до прогнозування зовнішнього державного боргу України. Академічні візії. 2023. Вип. 26. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1436>
- 9. Разінькова М. Аналіз структури джерел та визначення перспектив спроможності до ефективного обслуговування зовнішнього державного боргу України. Modeling the development of the economic systems. № 3. 2023. С.219–224
- 10. Разінькова М. Оцінка факторів впливу зовнішнього боргу на макроекономічний розвиток країни. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2023. № 4. С.495–501
- 11. Разінькова М. Підхід до оцінки інструментів формування валового зовнішнього боргу. Modeling the development of the economic systems. № 4. 2023. С.339–343
- 12. Разінькова М. Розробка моделі впливу зовнішнього боргу на макроекономічний розвиток України. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2023. № 6. С.367–371
- 13. Разінькова М.Ю. Інтегральний показник боргової безпеки країни. Актуальні проблеми економіки. №2 (272). 2024. С.177–189
- 14. Разінькова М. Ю. Зовнішній державний борг України на сучасному етапі: дорожня карта управління. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024. Т. 9. № 1. С. 402–408
- 15. Разінькова М. Ю. Динамічний скринінг зовнішнього державного боргу. Академічні візії. 2024. Вип.27. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1437>
- 16. Разінькова М.Ю. Підхід до оцінки рівня зовнішньої боргової безпеки економіки країни. Актуальні проблеми економіки. №4 (274). 2024. С.238–247
- 17. Bukhtiarova A., Semenog A., Razinkova M., Nebaba N., Haber J. A. Assessment of financial monitoring efficiency in the banking system of Ukraine. Banks and Bank Systems. 2020. Vol. 15. Issue 1. P. 98–106
- 18. Razinkova M., Zhuravka F., Nebaba N., Botvinov R., Voytov S. External public debt management during the wartime: case of Ukraine. Investment Management and Financial Innovations. 2023. Vol. 20. Issue 4. P. 26–35
- 19. Razinkova M., Nebaba N., Korneyev M., Yakovenko T., Bohorodytska A. Assessment of Ukraine's external debt burden under geopolitical instability. Public and Municipal Finance. Vol. 12. Issue 2. 2023. P. 67–81
- 20. Razinkova M., Filatova H., Pylypenko A., Nebaba N., Firsov A., Zhuravka F. Forecasting Ukraine's external public debt under uncertainty conditions. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2023. Vol. 6(53). P.202–216
- 21. Zhuravka F., Razinkova M., Plakhotnik O., Grynko T., Nebaba N. Effect of Ukraine's public debt management on its macroeconomic development: VAR modeling. Problems and Perspectives in Management. 2023. Vol. 21. Issue 4. P. 483–501
- 22. Razinkova M., Grynko T., Nebaba N., Botvinov R., Pryimachenko D. Patterns and trends in research on external public debt management. Public and Municipal Finance. 2024. Vol. 13. Issue 1. P. 14–29
- 23. Razinkova M. Yu. Modelling the impact of external debt on the macroeconomic development of Ukraine. Slovak international scientific journal. №89. 2024. P. 22–25
- 24. Remshu V., Razinkova M. Yu. The impact of russia's full-scale invasion on Ukraine's investment climate. Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах : матеріали III Міжнародної науково–практичної конференції. м. Дніпро, 20 квітня 2023 року. Т.2. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2023. С. 158–160
- 25. Razinkova M.Yu. External public debt management and its impact on the macroeconomic development of Ukraine. Зимові наукові читання — 2023. Збірник матеріалів СХХХVI Міжнародної науково–практичної інтернет-конференції. м. Київ, 22 грудня 2023 року. Київ, 2023. С.242–244
- 26. Razinkova M. Y. Assessment of the state and results of ukraine's external debt management. Актуальні питання економіки, обліку та права в сучасних умовах: збірник тез доповідей міжнародної науково–практичної конференції (Житомир, 30 грудня 2023 р.). Житомир: ЦФЕНД, 2023. С.32
- 27. Razinkova M. Peculiarities of external public debt management. Distance education as the main problem of young people. Proceedings of the XV International Scientific and Practical Conference, December 26 — 29, 2023. Madrid, Spain. International Science Group. 2023. P. 41–42

- 28. Разінькова М.Ю. Стан боргової безпеки України. Цифрове суспільство: міжнародні економічні відносини, управління, фінанси та соціум: матеріали міжнародної науково-практичної конференції: у 2 т. Т. 2. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2024. Т.2. С.127–130
- 29. Razinkova M. Yu. Dynamic screening of external debt risk in the conditions of turbulence of the national economy. Наука, освіта, технології та суспільство в XXI столітті: наукові ідеї та механізми реалізації: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 30 січня 2024 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2024. Ч. 1. С.50–51
- 30. Razinkova M.Yu. Methodology for studying the external debt security of the country's economy. Humanity and Science. Abstracts of the 63 th International scientific and practical conference. Myśl Naukowa, Poland, Warsaw. 2024. P. 96–98

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали; автором удосконалено методологічні засади розробки стратегії управління зовнішнім державним боргом щодо реалізації фіскальної та монетарної політики

Соціально-економічна спрямованість: розроблено модель визначення впливу зовнішнього боргу на макроекономічний розвиток України із застосуванням моделі var (vector autoregression)

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U000099 0119U100056

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Житар Максим Олегович

2. Maksym O. Zhytar

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сідельникова Лариса Петрівна

2. LARYSA P. SIDELNYKOVA

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05480298

Місцезнаходження: Бериславське шосе, буд. 24, Херсон, 73008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучер Галина Вікторівна

2. Galyna V. Kucher

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сердюков Костянтин Георгійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Горященко Юлія Григорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Мар'ян Олена Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна